

# **Forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, *vitenskapelig assistent, spesialistkandidat og kombinert stilling for kandidat i dobbelkompetanseutdanning***

Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 31. januar 2006 med endringer fastsatt 18. desember 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 6-4 fjerde ledd

## **Kapittel 1 Bestemmelser for de enkelte stillinger**

### **§ 1-1 Generelt**

Etter lov om universiteter og høyskoler § 6-4 (1) bokstavene f til i kan ansettelse på åremål nyttes for stillinger som postdoktor, stipendiat, *vitenskapelig assistent og spesialistkandidat*. Åremål kan også benyttes i kombinert stilling som stipendiat og spesialistkandidat for kandidat i dobbelkompetanseutdanning.

### **§ 1-2 Postdoktor**

(1) Ansettelse i stilling som postdoktor har som hovedmål å kvalifisere for arbeid i vitenskapelige toppstillinger. Det kreves oppnådd doktorgrad for ansettelse.

(2) Bruk av stilling som postdoktor er begrenset til institusjoner som har rett til å tildele doktorgrad.

(3) Ved søknad om ansettelse i postdoktorstilling skal søkeren legge fram forslag til prosjekt for kvalifiseringsarbeidet. Forslaget skal også inneholde framdriftsplan. Det forutsettes at søkeren vil kunne gjennomføre prosjektet i løpet av ansettelsesperioden.

(4) Åremålsperioden skal være fra to til fire år. Ved ansettelse utover to år avgjør arbeidsgiver om den ansatte skal pålegges pliktarbeid i form av undervisningsarbeid og tilsvarende arbeid, og omfanget av eventuelt pliktarbeid.

(5) Det skal utarbeides plan for gjennomføring av prosjektet som ligger til grunn for ansettelse i postdoktorstilling. Planen skal inngå som del av eller vedlegg til arbeidskontrakt for åremålsansettelsen og skal omfatte prosjektbeskrivelse og framdriftsplan.

(6) Omfanget av eventuelt pliktarbeid må fastsettes i planen.

(7) Planen må inneholde opplysning om hvem som skal ha plikt til å følge opp den ansatte med faglig rådgivning. Både den som har ansvar for faglig rådgivning, og den ansatte har plikt til å melde fra til arbeidsgiver om manglende gjennomføring av planen.

### **§ 1-3 Stipendiat**

(1) Stilling som stipendiat har fullført forskerutdanning fram til doktorgrad som mål.

(2) Stilling som stipendiat i kunstutdanningene innenfor Stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid har som mål å føre fram til faglig kompetanse på nivå med førsteamanuensis.

(3) Normal åremålsperiode er fire år med 25 prosent pliktarbeid. Ansettelsesperioden skal omfatte tre år med rein forskerutdanning.

(4) Ansettelsesmyndigheten fastsetter den samlede periode i hvert enkelt tilfelle. Det tas tilbørlig hensyn til omfanget av pliktarbeidet, nødvendig tidsramme og plan for å gjennomføre prosjektet, og det finansieringsgrunnlag prosjektet hviler på.

(5) Kortere ansettelsesperiode kan gis dersom stipendiaten alt har gjennomført deler av sitt forskerutdanningsprogram, eller når ansettelsen bygger på tidligere ansettelse i utdanningsstilling (stipendiat, vitenskapelig assistent og liknende), slik at total tid til forskerutdanning blir tre år.

(6) Innenfor Stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid er stipendiatperioden fastsatt til tre år.

(7) Dersom arbeidsgiver i særskilte tilfeller etter søknad finner å ville ansette i 50 % deltidsstilling eller mer i hele eller deler av perioden, kan ansettelsesperioden forlenges slik at forskerutdanning eller kunstnerisk utviklingsarbeid tilsvarer tre ordinære årsverk.

(8) Opptak til doktorgradsprogram er et vilkår for tiltredelse i stilling som stipendiat. Endelig plan for forskerutdanning skal være godkjent og avtalefestet seinest tre måneder etter tiltredelse. Frist for opptak til doktorgradsprogram må framgå av arbeidsavtalen. Videre må det framgå når endelig plan for forskerutdanningen skal være framlagt. Planen skal navngi hvem som har faglig veiledningsplikt for stipendiaten. Dersom opptaksavtale ikke foreligger innen den tidsfrist som framgår av arbeidsavtalen, kan det gi grunnlag for arbeidsgiver å vurdere å heve arbeidsavtalen.

(9) Overgang til annet doktorgradsprogram kan ikke foretas uten etter avtale med arbeidsgiver. Overgang til annet doktorgradsprogram enn det arbeidsavtalen forutsetter, uten etter avtale med arbeidsgiver, kan gi grunnlag for å vurdere oppsigelse.

(10) Opptak av styringsgruppa for Stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid er et vilkår for ansettelse som stipendiat innenfor stipendprogrammet i kunstutdanningene.

(11) Det skal hvert år gis rapport om framdriften i den organiserte forskerutdanningen. Stipendiat og veileder er sammen ansvarlig for rapporten.

(12) Fordelingen av arbeidsplikten mellom forskerutdanning og pliktarbeid skal framgå av arbeidsavtalen. Innholdet i pliktarbeidet utenom forskerutdanning bør også framgå, jf. § 1-3 (13) og (14). Det skal framgå hvilket doktorgradsprogram stipendiaten er knyttet til.

(13) Pliktarbeid utenom forskningsarbeidet bør så vidt mulig ha relevans for doktorgradsutdanningen. Administrative plikter begrenses og bør normalt ikke utgjøre mer enn ti prosent av den samlede arbeidstid på årsbasis.

(14) Institusjonene fastsetter egne retningslinjer for innholdet i pliktarbeidet, samt fordeling av arbeidsoppgaver i ansettelsesperioden. Arbeidsgiver må påse at arbeidsoppgavene ikke går utover den fastsatte rammen.

#### § 1-4 Vitenskapelig assistent

(1) Stilling som vitenskapelig assistent skal gi mulighet for innsikt i vitenskapelig arbeid og metode. Arbeidsoppgavene skal ligge på et akademisk nivå og skal bestå av vitenskapelig assistanse. I tilknytning til dette kan vedkommende pålegges undervisning, laboratoriearbeid og tilsvarende arbeid. Arbeidet skal ikke være av den karakter at det kreves forskerutdanning. Stillingen kan ikke besettes av personer som tidligere har vært ansatt i stipendiatstilling eller har oppnådd tilsvarende kompetanse.

(2) Ansettelse skjer for inntil to år. Samlet ansettelsestid kan ikke overstige to år.

#### § 1-5 Spesialistkandidat

(1) Stilling som spesialistkandidat har som mål å føre fram til godkjenning som spesialist på vedkommende fagområde.

(2) Stillingen skal brukes til spesialistutdanning på fagområder der det er behov for å kvalifisere personale til stillinger som krever kompetanse både som spesialist og forsker.

(3) Det kreves eksamen av høyere grad eller tilsvarende høyere utdanning på fagområdet og praksis i faget for å bli ansatt.

(4) Åremålsperioden skal være fra to til fire år. Ved ansettelse utover to år avgjør arbeidsgiver om den ansatte skal pålegges pliktarbeid i form av undervisningsarbeid og tilsvarende arbeid, og omfanget av eventuelt pliktarbeid. (...) For spesialistutdanning i oral kirurgi og oral medisin skal åremålsperioden være fra to til fem år. (...)

(5) Det skal utarbeides plan for gjennomføring av spesialistutdanningen. Planen skal inngå som del av eller vedlegg til arbeidskontrakt for åremålsansettelsen.

(6) Planen må inneholde opplysning om hvem som skal ha plikt til å følge opp den ansatte med faglig rådgivning. Både den som har ansvar for faglig rådgivning, og den ansatte har plikt til å melde fra til arbeidsgiver om manglende gjennomføring av planen.

#### **§ 1-6. Kombinert stilling for kandidat i dobbelkompetanseutdanning**

- (1) Kandidater i dobbelkompetanseutdanning forutsettes å kombinere tilsetting i stilling som stipendiat og stilling som spesialistkandidat med mål å gjennomføre integrert forskerutdanning og spesialistutdanning.
- (2) Slik tilsetting følger forskriften for henholdsvis stipendiat og spesialistkandidat, bortsett fra de forhold som omtales i denne paragraf.
- (3) Samlet lengde for åremålet og fordeling av åremålet på henholdsvis stipendiatstilling, spesialistkandidatstilling og eventuelt pliktarbeid, skal framgå av bestemmelser i de enkelte studieprogrammer.
- (4) Generelle retningslinjer for fordeling av arbeidstiden mellom forskerutdanning, spesialistutdanning og eventuelt pliktarbeid skal framgå av bestemmelsene i de enkelte studieprogrammer.
- (5) Ved oppstart skal det foreligge en arbeidsavtale for hele utdanningsløpet.

## **Kapittel 2 Felles bestemmelser**

### **§ 2-1 Åremålsansettelsen**

- (1) Ingen kan ansettes i mer enn en åremålsperiode i samme stillingskategori ved samme institusjon.
- (2) I åremålskontrakten kan det ikke tas inn bestemmelser om ventelønn.

### **§ 2-2 Arbeidstid**

De ansatte omfattes av de til enhver tid gjeldende lover og avtaler om arbeidstid, ferie og sykefravær.

### **§ 2-3 Permisjoner og forlengelse av ansettelsesperioden**

- (1) Med unntak for vitenskapelige assistenter skal permisjoner de ansatte har krav på etter lov eller tariffavtale, ikke medregnes ved beregning av ansettelsesperioden. Det samme gjelder for sentrale lederverv i nasjonale organisasjoner for disse stillingene.
- (2) Det gis forlengelse for redusert arbeidstid i henhold til arbeidsmiljølovens § 10-2 fjerde ledd på grunn av omsorg for barn og nær familie.
- (3) Det kan gis permisjon for å gå inn i kortvarig vikariat i undervisnings- og forskerstilling, utenlandsstipend og liknende når dette kan skje uten å redusere framdriften med mer enn et halvt år i postdoktorprosjekt, doktorgradsutdanning eller kunstnerisk utviklingsarbeid eller spesialistutdanning. I slike tilfeller kan ansettelsesperioden forlenges tilsvarende.
- (4) Avgjørelse om forlengelse av ansettelsesperioden fattes av ansettelsesorganet.
- (5) Fravær som skal gi grunnlag for forlengelse, må utgjøre minst to sammenhengende uker.
- (6) For stipendiat kan ansettelsesorganet i særskilte tilfeller gi forlengelse av ansettelsesperioden for forhold som har vært til hinder for progresjonen i forskerutdanningen. Slike forhold kan være særlige omsorgsbelastninger og uforutsette hindringer av arbeidsmessig art som ikke kan lastes stipendiaten. Når slike forhold medfører forsinkelse, kan det gis forlengelse av ansettelsesperioden, forutsatt at stipendiaten vil kunne fullføre forskerutdanningen innen forlengelsestidas utløp.

(7) Ved sykefravær under to uker for postdoktor og stipendiat med pliktarbeid bør fraværet fordeles forholdsmessig mellom forskningsarbeid og pliktarbeid.

(8) For stipendiat med pliktarbeid kan flere kortvarige, gyldige fravær under to uker gi grunnlag for ensidig reduksjon i pliktarbeidsdelen, når dette anses nødvendig for at stipendiaten skal kunne fullføre forskerutdanningen innenfor ansettelsesperioden.

#### § 2-4 *Utfyllende forskrifter*

Den enkelte institusjon kan i forskrift gi nærmere bestemmelser til denne forskriften.

#### § 2-5 *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft straks.